

18. ДОСЛІДЖЕННЯ СТРУКТУРИ І КІНЕМАТИКИ ВАЖИЛЬНОГО МЕХАНІЗМУ АВТОМАТА ДЛЯ КОНТРОЛЮ ДІАМЕТРА ЦИЛІНДРИЧНИХ ДЕТАЛЕЙ

Богаченко І.М., Стародуб О.А., Кольченко В.А. - студенти
(Севастопольський державний технічний університет)

Науковий керівник: д.т.н., проф. Гончаренко Н.К.

Вимірювальний пристрій автомата складається із електродвигуна, муфти, редуктора, кулачкового і важільного механізмів.

Важільний механізм складається з декількох ланок, з'єднаних між собою кінематичними парами четвертого і п'ятого класів.

Аналіз структури механізму дозволяє твердити, що пристрій може бути змодельований механізмом, що його замінює, який складається із ланок-стержнів і повзунів-шатунів, коромисел, куліс, каменів, з'єднаних кінематичними парами п'ятого класу. Ступінь рухомості механізму дорівнює одиниці, клас - другий.

Дослідження механізму полягає в побудові планів (8...12) положень механізму і планів швидкостей та прискорень. Всі плани будуються в рекомендованих масштабах. Плани швидкостей і прискорень будуються за допомогою графо-аналітичного методу, який полягає в тому, що записуються аналітичні вирази для абсолютних значень величин швидкостей і прискорень, встановлюються напрямки їх дії, точки перетину яких визначають значення необхідних величин. Для ланок типу каменів, які переміщуються по кумці, визначаються значення коріолісових і нормальних прискорень за відомими формулами. Визначаються значення абсолютних прискорень центрів ваги ланок і кутові прискорення, необхідні для силового аналізу механізму.

19. ПРУЖНІ КІНЕМАТИЧНІ ПРИСТРОЇ ВИМІРЮВАЛЬНИХ ПРИЛАДІВ ТА ЇХ РОЗРАХУНОК НА МІЦНІСТЬ, ЖОРСТКІСТЬ І ОПІР ВТОМІ

Жереб М.П., Мудрак Р.І., Петрищев Є.О. - студенти
севастопольського державного технічного університету
(Севастопольський державний технічний університет)

Науковий керівник: д.т.н., проф. Гончаренко Н.К.

Однією з найважливіших умов підвищення якості виробів є детальний контроль їх основних розмірів. Пружні кінематичні пристрої (ПКП) входять до складу конструкцій вимірювальних пристроїв або автоматів для контролю розмірів різних деталей: гладких валиків, втулок, осей, гільз, циліндричних роликів, спіральних свердл, штифтів тощо.

конструкції ПКП різноманітні, застосовуються просторові і плоскі пристрої без накладок і з накладками на пружних ланках ПКП.

Пружні елементи пристроїв здійснюють свої функції за рахунок їх пружної деформації. ПКП служать для напрямлення поступального руху робочого органу рухомої (жорсткої) ланки відносно нерухомої стійки. В якості пружних направляючих застосовуються плоскі стрічки, які під дією навантаження, що передається від приводу, кулачкового і важільного механізмів, вигинаються. Завданням дослідження є визначення зусиль в плоских стрічках і характер їх деформації. В зв'язку з тим, що стрічки піддаються знакозмінним навантаженням з великою частотою, то здійснюється перевірка їх на опір втомі. Так як товщина стрічок досить мала, складає 0,3...0,5 мм, то до вибору матеріалу стрічок пред'являються жорсткі вимоги.

УДК 513.715.717

20. ВИЗНАЧЕННЯ ФОРМ ОБ'ЄКТІВ АВТОМАТИЗОВАНИМ МЕТОДОМ ПРОЕКЦІЙНОГО МУАРУ

Завірохін О.І., Завірохін В.І. - студенти I курсу
(Тернопільський приладобудівний інститут)

Науковий керівник: ас. Ковальчук Б.П.

Муаровий ефект виникає при накладанні двох систем ліній, сіток або растрів. Він використовується не тільки для вимірювання деформації і руху поверхні об'єкту, але й для визначення їх форми.

Найперспективнішим, на нашу думку, підходом до проблеми створення автоматизованого методу обробки і розшифровки муарових картин є метод фазового зсуву. В цьому методі локальне значення фази легко визначити в відповідних значень інтенсивності світла, взятих при трьох відомих фазових зсувах. Принцип методу можна описати через інтенсивність світла, зареєстрованого в муаровій картині, за допомогою гармонійної функції:

$$I = I_c + I_a x \cos(\varphi - \varphi_0),$$

де I_c - середнє значення інтенсивності; I_a - амплітуда; φ - фазовий кут; φ_0 - початкове значення фази кута.

Фазовий кут може бути визначений через локальне переміщення решітки. Тоді, позначивши зсунуті по фазі зображення I_0, I_1, I_2 через $I_c, I_a, \varphi_0, \varphi$, розв'язуємо їх відносно I_0, I_1, I_2 . За допомогою даних рівнянь визначимо локальне переміщення решітки U .

Для зменшення системних помилок при зсуві опорної решітки на 60° або 120° використаємо спосіб найменших квадратів, проводячи чотири або більше зсувів опорної решітки.